

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom

za vsa leta 8 g. — k.
" pol leta 4 " — " "
" četrť " 2 " 20 " "

Po pošti:

za vse leta 10 g. — k.
" pol leta 5 " — " "
" četrť " 2 " 60 " "

Vredništvo in opravništvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

SLOVENSKI NAROD.

Oznaniła:

Za navadno tristopno vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 " " " " 2krat,
4 " " " " 3krat.
veče pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štampelj) za 80 kr.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo

Primerno preišljevanje.

II.

Friderik II. je Prusom z dejanjem in z besedo pokazal, katero pot je treba hoditi, da se Avstrija z vseh mest izpodrine, ter da se pride naposled na sam nemški prestol. Od tega kralja dobe je Pruska védoma oči držala obrnene zmirom na en cilj; kajti kakor Petra Velicega oporoka Rusom velevala ne mirovati, dokler ne bodo v Carigradu, tako Friderikova oporoka, obrnena proti edini Avstriji, Prusom ukazuje, hrepenéti po vrhovnem gospodstvu nad vsemi Nemci. Po čemer je pruska država po sedaj zmirom védoma hrepenela, tega ni takoj dosegla. Velikanske namere se ne zvršé mahoma: treba je doslednosti, treba neutrudnosti, lokávosti in časa. Podalo se je Prusom več nego dovolj vsega tega. Vpraša se, ali je Avstrija kedaj spoznala svojo stojazen? Ali je začutila pogibelj, ktera jej grozi od Branibora? Nikakor ne! Povzdajóč se na svojo staro srečo jo vladarila po starem kopitu. Nemci domače države so jej bili prva skrb, ostali narodi niti ne pastorki, nemškega cesarstva posli že nekako neprijetna, torej malo ne pozabljena, tuja stvar. Vrtnik, imejóč nekaj gredic poleg vrta svojega gospodarja, pridobode si od sosedov lepo orál zemlje, ktera so drži tega kosa, ter vse vkupéj ogradi s plotom, v sredo si postavi dvor, obogati, in začénja se vrta gospodarjevega redko spominjati. Z nekake stare navade vendar še zmirom najbolj skrbi za svoj prvotni kosec, a gospodarjev vrtnik se vendar imenuje še vedno, ker je razmerje ta' o, da mu tega nikdo ne oponaša. Tudi Avstrija je še zmirom na glavi nosila omahljivi venec nemškega cesarstva.

Prišel je Napoleon I., kteri je dovolj prizadeval Avstriji in vsem Nemcem ter Prusom še posebno. Ustanovil je 12. julja 1806. leta rensko zvezo nemških knezov, kterim je samega sebe postavil za pokrovitelja. Kaj stori Avstrija zdaj, ko se je osnovala nova nemška oblast, njene dozdanje posle prevzemša? Frančišek takoj 6. avgusta potem vele mirno odloži starinski venec, jabolko in plašč nemškega cesarstva ter se razglasi za avstrijskega cesarja. Kar je bilo sami Avstriji na svojo korist, že o pragmatični sankciji eventualno storiti brez tuje sile, k temu je bila zdaj prignana, in to drugače niti moglo ni priti. Bila je torej faktično ločena od Nemcev, in to za vselej. Odčesnil jo je Napoleon, ki je z orlovo bistrostjo mahóma razumel vsako stvar, ktera mu je kedaj prišla na mêt. Te katastrofe se ni bilo nikakor ogniti, ker je bila neodvratni nasledek nenravne stojazni, v ktero se je bila Avstrija dela mej nemško cesarstvo in mej domače pokrajine; vprašalo se je edino to, ali se ta katastrofa dovrši prej ali pozneje.

Ali je Avstrija vsaj zdaj razumela svoj položaj? To hočemo skoraj videti.

Ko so po velicem trudu vrgli Napoleona, snido se evropski vladarji 1814. leta v dunajski zbor. Manjši nemški knezi, posebno s hvaležnosti, ker je cesar Frančišek res obilo pripomogel, da je ulégel njegov zet Napoleon, nasvetujejo, da bi si on zopet na glavo posadil nemški venec. Ta ni hotel, zlasti, ker je bila Avstrija v poslednjem času od zapadnih nemških granic porinena bolj na vsh d a zategadelj prinujena, o pirati se na Slavene. Tako govore nemški zgodovinarji sami. Torej kar je bilo Avstriji že poprej storiti, in sicer samohotno, k temu so jo zdaj pridrevile neogibne dogodbe. Niti Pruska se ni posebno trgala

za nemško cesarstvo, ker je čutila, da bi se zdaj morebiti še ne mogla z Avstrijo meriti v boji, ako bi ga bilo treba zaradi tega; a svojega trdnega črteža vendar nikakor ni ostavila nego samo odložila na vgodnejšo dobo. Vedela je, da ta doba izvestno pride, in bila je s tem zadovoljna, ker je zdaj dobila, vsaj že polovico poprejšnje avstrijske dolžnosti mej Nemci, ko je na zapadu stopila v Avstrije mesto; kajti z renskimi pokrajinami je bila zdaj ona prevzela nalog, nemških zemelj braniti Francozov: prevzela je bila že tedaj stražo ob Renu.

Dunajski zbor je torej 8. junija 1815. leta ustanovil nemško zvezo, h kateri je tudi Avstrija pristopila z obilo večino zdanjih dolitavskih pokrajin. A vladala je zopet, kakor poprej — po starem kopitu: namreč kakor tedaj, ko je še na glavi imela nemškega cesarstva venec in v roci držala nemško državno jabolko.

Po mnogih Napoleonskih bojih so nastopili mirni časi, in zdaj se v Avstriji zgodi, kar nikakor že ni moglo dolgo izostati. Mej Slaveni se namreč povsod začne polagoma buditi narodna svest. Zato se z nekako s'rastno ljubeznijo poprijemajo svojega zaničevanega jezika, svojega domačega slovstva, in tako se jemó orožiti v borbo, ktera je res potlej tudi nastopila, a dobojevana še zdaj ni. Kako slabo je avstrijska vlada razumela, kakova je njena stojazen ter kam slavensko gibanje meri, najbolje svedoči to, da ga je z ene strani časi celó sama nekoliko podpirala, a z druge strani, to se ve, zopet krepko nemčila, ker si je bila še zmirom v svesti edinega nemškega poklica, akotudi je mej Nemci že malo imela opraviti. Prus je na vse te simptome z neodvrenim očesom pazil, kakor pajek na muho ter poleg tega vedno — orožil. Pripravljaj si je velikansko vojsko in stanovitno skrbel, da si je osvojil vsak napredek v vojevanji. Pruska ne stori nobene stvari nepremišljeno, nobene stvari nepripravljena; to je kazala od Friderika II. do zdaj. Prišlo je viharno 1848. leto in z njim nova doba, ki je vsaj starejšemu svetu vsa znana, zaradi česar utegnemo po sedaj samo ob kratkem omenjati najglavnejših stvari. O 1848. letu bodi tukaj rečeno samo to, da je Nemcem rodilo sloveči frankfurtski parlament v Pavlovski cerkvi, kjer je v nemškega cesarja večina izbrala — ne avstrijskega vladarja, nego pruskega kralja. A ta vendar ni hotel prevzeti venca, morebiti zato ne, ker mu ga je ponujalo samo ljudstvo, — morebiti se mu je tudi zdelo, da „hruška še ni zrela.“ Nam je posebno važuo to, da nemškega naroda večina sama že ni imela oči obrnjenih na Avstrijo, ktera je vendar še zmirom z vsemi svojimi negrmanskimi plemeni zveličanja iskala mej edinimi Nemci, kar je najžalostneje svedočila baš reakcija, ki je tako srdito pazila na Slavene, spasilje avstrijskega cesarstva v silnem potresu zadnjih let, kakor na premagane Madjare, in kakor ob enem tudi na vse ljudi, kteri bi kolikaj utegnili biti sumni s v o b d n i h, torej prevratnih misli, kakor se je ta stvar takrat imenovala. Tedanje pritiskanje na avstrijske narode zlasti na negrmanske, bilo je tako težko in silovito, da so bili tudi najpoštenejši, najmirnejši ter sicer za obstanek svoje države zelo vneti možje od vsega srca veseli, ko jim je s prsi kamen odvalilo 1859. leto, ktero da-si je odčesnilo od Avstrije vso lombarsko zemljo, rodilo je vendar zopet vsaj začetek boljše, svobodnejše in torej tudi narodnostim vgodnejše dobe. Ta vojna, ki je z neusmiljeno roko razgrnila malovrednost reakcijskega notranjega

gospodarstva in grozovito pokvarjenost armadnih zakladalcev ter čudovito nesposobnost poveljnikov avstrijskih, važna je tudi posebno zategadelj, ker zopet jasno kaže, kako je Avstrija še zdaj malo poznala svoje razmere in kako malo braniborskega soseda; kajti nadejala se je, sama na bojišči protivno Lahom in Francozom stoječa pomoči — od Prusov! Važna je laška vojna tudi s tega, ker je Avstrijo do dobrega izrinila z izkrajnjega zapada ter jo še bolj oslonila na vzhod, koder je slavenska domovina. Vsak človek je namreč že tedaj znal, da se niti beneška dežela ne bode mogla cesarstva dolgo držati. Po nemnožih letih se je to res tudi izpolnilo.

Lestik

Iz državnega zbora.

Čudno je bilo gledati državnih poslancev zbornico na Dunaji. Minister notranjih poslov je odgovarjal vprašanju, ktero mu je bilo podano o tem, zakaj se je prepovedalo Bismark-Moltkovo godovanje, ter zakaj se je iz Gradca odpravil neki Prus. Grofa Hohenwarta že nismo poznati mogli. Lica so mu žarela, čelo bilo vroče, oči so se mu bliskale, in kakor mogotna reka mu je šumela beseda iz duše. Še nikdar nobeden avstrijski minister ni tako govoril. Dejal je:

Slavna zbornica! Odgovoriti hočem Vašemu vprašanju, in to zelo pri polti. Zato je treba, da se malo povrnem v minolost. Deset let je, kar se Vi v tej zbornici udeležujete državnega vladanja. Reči smem: „Vi, gospoda moja!“ kajti brez malih izjmkov ste ostali, kteri ste poprej bili, ter voditelji Vaši so isti, ktere ste poprej imeli. Kaj ste v Avstriji našli pred deset leti? Na tej strani cesarja, kteri je bil za trdno sklenil, s svojimi narodi se resnično „za veke“ pomiriti in biti ustaven vladar; na onej strani vrle, dobrosrčne, zveste, zelo poslušne ter posebno z malim zadovoljne narode. In kaj nahajamo denes? Vidimo istega vladarja — kar se v zgodovini redko dvakrat pripeti — deset let se zastonj mučiti, da bi v svojej državi mogel ustavno vladati; zastonj darežljivo z obema rokama daje pravice in svoboščine — narodov ne more umiriti; zastonj je sklical državni zbor, — velik del njegovih narodov mu protivno stoji ali brez vse ljubezni ali kakor bi se ga to nič ne tikalo, ter ne more se mu posrečiti, da bi se ustanovila parlamentarna vlada. Na drugej strani vidimo nekđaj tako dobrosrčne narode, ki so zdaj nevoljni; nekđaj so bili tako miroljubivi, a zdaj so v večnem razporu; nekđaj so bili tako združni, a zdaj na desnem in levem igrajo izdajstvo na državo. To ste naredili Vi, moja gospoda! kteri ste na levi in na desni strani zbornice. V deset letih strašno dosti!

Kje je uzrok vsem tem grozovitostim? Uzrok je ta, gospoda moja! da je bilo Vaše svobodoljubje zmirom licemérsko (hinafsko), da nikdar nij predrlo v Vašo dušo znanje, kaj so svobodoljubiva načela. Da je samo ena iskra čistega pravnega čuta gorela v Vašem srci, ko ste prvič stopili v svete prostore te dvorane, odkrito in brez okoliša bi bili rekli vladarju, da se nikakoršna ter nobena ustava ne more po sili dati državi, ktera je imela 1848. leto, kakor ga je imela naša; da je treba vladanje pritektniti k velikim spominom, kteri so ljudstvu še zdaj sveti, in da se je treba vrniti k podlogam, ktere je doba najplemenitejšega navdušenja ustvarila s toliko državno modrostjo, s kolikoršnim svobodoljubjem, s toliko ljubeznijo k domovini, s kolikoršno

Ljubeznijo k načelom prave demokracije; s kratka, da se je treba vrniti na kromeriški ustavni črtež. Niti bi Vam ne bilo treba v tem „izvirnim“ biti, ker Vam je bilo samo za Ogrji hoditi, ko so izrekli, da hoté o državnem ustavnem ustroji govoriti samo na podlogi 1848. leta. Protivo kromeriškemu ustavnemu črtežu bi se bilo treba gospodom Riegru, Smolki, Čehom in Poljakom drugače postaviti nego stojé denes, in kar je glavna stvar, „ogerskega vprašanja“ ter vseh bolečin, ktere so prišle za njim, ne bi nikoli bilo. Morebiti li mislite, da bi ta pot bil težavnejši od ónega, po katerem že deset let sopihamo? Jaz menim, da ne. Vsega sem uverjen, da bi se cesar ne bil dolgo pomišljal, se glasnim željam svojih narodov ustreči. Da Šmerlingove na zôvi-ustave niste tako radostno sprejeli, hitro bi bila v nje mesto prišla resnična ustava, z Ogrji bi se bilo naglo pogodilo in izvéstno — Kraljevega gradca bi ne bilo za nami niti ne pred nami nemške države brez Avstrije.

Žal, da se je drugače zgodilo! Zakaj? Ker Vam je bil tedaj Bahizem po udih, kakor Vam je denes Bismarkizem, ki imata oba isto jedro, namreč načelo: „sila je nad pravico.“ In ker nemate srca za pravico, zato v svojem desetletnem delovanji nikdar niste našli poguma, da bi pravice branili krepko, na vse kriplje in z vsemi pripomočki. Dokler ste ministrali ter samohotno vladali, kaj ste pripomogli, da bi na Českem in Moravskem obveljala ustava? Trikrat nič! Na opak! Čehom ste dali svobodni tisk in društveno pravico, da so se po svojem srci mogli v red postaviti in kmete neumiti. (sic!) Hoteli ste biti svobodoljubni! A baš to je Vaše nazôvi-svobodoljubje! Ta ni svobodoljuben, kdor križem roki drži in gleda, ko se razdeva država, ki je naša domovina, in ustava, ki je ščit naše svobode. Kaj bi rekli o vrtniku, kteremu se neskončno pomnožajo gosenice po drevji, ker se ne drzne, da bi gnjezda požgal? Rekli bi mu tako ali tako, samo tega ne, da je velikodušen ali svobodoljuben.

Gospoda moja! temu vrtniku je podobno Vaše desetletno delo. In kakor niste imeli niti srca niti misli niti kreposti pravici in koristim avstrijskih narodov tukaj v domovini bivajočih, tako je niste imeli niti avstrijski pravici na Nemškem. Prizadevanje in hrepenenje nemškega naroda tam za mejami Vas ni peklo. Od 1848. leta se že nikdar niste ozbiljeni udeležili dela, ktero je merilo na to, da bi se nemški narod osvobodil in zedinil. Zakaj ne? Nemško gibanje se je začelo tedaj, ko se je tukaj uvedla ustava, toraj tedaj, ko ste bili Vi posvečeni za ljudske zastopnike. Zakaj si tega niste vzeli na to korist, da bi bili av-

strijsko moč do nemškega razvoja utrdili? Bali ste se policije, — to je bilo glavno govorenje Vaših prijateljskih pisem, ktera ste pošiljali tovarišem v južnonemških deželah. To je bila Vaša moška srčnost; to so bili Vaši pojmi o dolžnostih in žrtvah, kterih ljudski zaup hoče od svojih izbranih. (Konec prih.)

Dopisi.

— rps. — **Iz Ljubljane.** [Izv. dop.] Nemčursko telovadno društvo je imelo včeraj svojo glavno skupščino. Nazočih je bilo 14 udov. Ker se že nikomur v Ljubljani ne ljubi o družabnikih tega društva govoriti, zaradi tega se sami povečujejo in čenčajo, koliko tisoč ljudi pri njih telovadi. Vse vkup je le ostudna laž, kajti v istini pri „Gutheilich“ nihče ne telovadi razen učencev na št. Jakobski šoli, kteri so pa k temu primorani. Nemčursko društvo bi še telovadnice ne imelo, da ni gosp. dr. Nikolaj Recher tako usmiljenega srca, ka pusti vse orodje brezplačno stati v svojih magacinih. Le kader pride mnogo žita, takrat pa pretaune usmiljenost in g. Recher se ne ženira ter nasuje žitom tudi telovadnico nemčurjev. Tedaj gospodje ostanite le pri svojem „Gut Heil“, ne pa „Gut Heil“, ker če tudi še tako lažete, vam vendar nihče ne vrjame. — Volilne listine našega mesta so sedaj moje najljubše berilo. Nabajam namreč tako njezne dogodnice, da mi srce v prsih utriplje. Ravno sem pretuhtal vse c. k. volilce in imam ravno gospode doktorje na „rišpetih.“ Kaj vidim? Po §. 28 d) 2, lit. c), je tudi moj nekdanji sošolec dr. Maks pl. Wurzbach, odvetniški vajenec, vpisan med tiste, ki imajo volilno pravico. Ker pa on v Ljubljani nima domovinske pravice, tedaj tudi volilne pravice nima. Jaz vsaj ne razvidim, zakaj bi se bila volilna pravica sicer odtegnila na primer dr. Mencingerju ali pa dr. Killerju? Vrh tega nikakor ne morem verovati, da ima ljubljanski mestni zbor pravico vstvarjati doktorje po svoji glavi, kajti gosp. Maks pl. Wurzbach še ni napravil pravega rigorosa, še manj tedaj dovršil vse, kar mi je vse prav dobro znano. Ravno tako je v 2. volilnem razredu med volilce vpisan po §. 28 d) 2, lit. c) Anton Zhuber pl. Okrog, stotnik braubovcev. Zhuber je bil pred svojim prihodom v Ljubljano res penzioniran, je imel tedaj volilno pravico, prišedši v Ljubljano pa je bil že aktiven c. k. stotnik braubovcev, a aktiven častnik nima volilne pravice. Tako nemčurji volilce iz trte vijejo. — Prvi sokolski večer v Tavčerjevi gostilnici je bil jako živahen, k čemur je pripomogel srečen program gosp. Drenika in nenavadno dobra godba or-

kestra od grof Huyn-ovega polka. Gosp. Ogrinec je prednašal kratkočasno berilo o norcih in norčijah. Gospoda Tavčerja glede kuhinje in kleti izvrstna restavracija je pospešila občo veselje. Če nam je dovoljeno bi izrekli pri tej priliki eno željo gosp. Tavčerju, namreč da svoje elegantne sobe in prostore odpre za potujoče občinstvo. Nemarnost in nesnažnost v vsih ljubljanskih krčmah brez razločka je že tolika, da ima človek že naprej strah, če je primoran v Ljubljani v krčmi prenočiti. —

Včerajšnja beseda v čitalnici zanimivala je zlasti glede petja. Izvrstni vodja gosp. Valenta nam je včeraj prvokrat predstavil recitativni mešani zbor iz „Undine“. Zbor je bil v resnici izboren, ravno tako tudi samospevi. Gosp. Kagnus je pel svoj solo res klasično, tudi gospica Neugebauer-ova si je pridobila zadovoljnost. Pri samospevu „Mladost“ pa je gosp. Pucihar prvokrat pokazal, koliko lepega glasu mu je na razpolaganje, za kar mu je tudi donelo vihrno priznanje. Igro „Ne kliči vruga, da ti ne pride“ je gosp. dr. Karel Bleiweis kaj lepo poslovenil, taki način prestavljanja bi marsikomu priporočali. Igralo se je dobro, pa bi se bilo lahko boljše.

Iz Ptuja, 11. marca. [Izv. dop.] Ptujška podružnica kmetijskega društva štajerskega ima 16. t. m., to je prihodnji četrtek ob 10. uri predpoldne sejo, v kateri se bode posvetovalo, ali se ima letošnjo jesen osnovati tukaj razstava poljedelskih in rokodelskih pridelkov? Predmet je za ta kraj jako važen in vreden, da se tudi slovenski rodoljubi udeležijo te seje. —

Tisti dan bode tudi znani popotni učitelj g. P. N. Feuser iz Gradca prednašal in razlagal o umnem gospodarstvu, se ve da v nemškem jeziku; rodoljubi, kterim je ta jezik razumljiv, so vabljeni, da se obilo snidejo poslušat učitelja, o kterem so tudi „Novice“ že pohvalno poročevale. —

Na polji gospodarskega prizadevanja mine vsa posebna, bi rekel tudi osebna politika; zato se je v največjem času precej rodoljubov dalo vpisati v kmetiško društvo, oziroma v tukajšnjo podružnico, ktera je mene izvolila tudi za svojega tajnika. Skrbimo za materijalni napredek; drugače propademo tujcem v roke.

Dr. J. Geršak.

Y. Iz Cerknega (Primorsko) 7. marca. [Izv. dop.] Prav redko kaj slišite od naših krajev, ali nikar si zastran tega ne mislite, da je pri nas vse v lepem redu. Nar več graje zasluži prvi nasprotnik naše reči, bivši nemčurski župan Cerkljanski, o kterem ste že lansko leto nekaj prav čudnih ali resničnih reči v „Slov. narodu“ donesli: Hvala Bogu, da je ta mož pri

Listek.

Francozi pod Napoleonom Bonapartom 1797. leta prvič na Slovenskem.

(Iz Vodnikovih „Ljubljanskih Novic“ 1797. leta.)
(Dalje.)

Včeraj (rekše 23. sušca) je divizijski general Dugua v Trstu oznaniti dal: „da vera, last ino ljudje pri miru ostanejo; da ima vsak francosko kokardo na klobuki nositi, zvnaj taistih ljudi, kateri slišijo pod oblasti s Francozi prijazne ali pak v vojsko ne zapopadene; da mora vse orožje v komuni položeno biti ino vsak brez orožja hoditi; da nobeden ne sme nič vzeti, kar je cesarskega, moškovitarskega ino angleškega blaga; da slednji Francoz bode ustreljen, kateri bo ljudem kaj sile delal. — Laška pošta ni bila nič ustavljen, temuč je pripuščeno prihajati ino odhajati. Oznanjeno je, da nima nobeden nič francoskim soldatom na upanje, temuč za gotovo prodajati. Vsak kupec ino Tržačan mora zapisano položiti, kaj se pri njem nahaja blaga ali ropotije, kar je sliši angleškim, portugalskim, moškovitarskim kupcem ali pak francoskim beguncem.

Slišimo, da Cesarski stoje na Vrhnikih ino konjiki pod generalom Hohencolernom v Lazih; prednja vojska ino straže dosejajo do Razdrtega. Francozi leže v lipavski dolini.

Pisma z notranje strane pišejo, da so Francozi Idrijo obiskali. Prišlo je namreč 600 Francozov ino

en general z njimi po hribih nad Idrijo. Idrijčani pošljejo dva gospoda njim na proti. Francozi gredo v mesto, zapišejo, kaj je cinobra ino srebra napravljenega, postavijo roko nanje, da je njih, ukažejo pridno delati ino pri miru biti. Jest ino piti so hoteli plačati; ali Idrijčani niso nič vzeti hoteli.

Po Ljubljani je bil strah za to, ker so nekteri razkropljeni soldatje ino Hrvatje po sili ljudem jemali, rekoč, da niso že pet dni nič jesti dobili. Naši meščani so jih vkup spravili, na grad dejali, bodo jih napasli ino zdrave k regimentom, bolne v špitale poslali. Tudi pride jutri en batalijon Tercevih pešcev, 700 mož, z Vrhnike v Ljubljano, mesta varovat. Poglavitni kvartir pod knezom Reussom je šel iz Ljubljane proti Krašini, nekaj pak tudi na Gorenjsko.

V Ljubljani je denes (24. sušca) vse tiho ino mirno; le ne vemo, kaj bo za nas, ako Francozi cesarske soldate od Postojine nazaj porinejo ino k nam pridejo, ino ako nam veliko naklado nalože, ker nam gotovega denarja maaka, premožnih pak je dosti ubezalo. Kje se bode mogel denar dobiti, zlasti v teh časih, kjer ni kupčije ino nič zaslužka!

Ali je princ Karel na Korotanu srečen ali ne, ni nič slišati. Prihajalci gorenjske strane pripovedujejo, da so Francozi že do Beljaka skozi Pontabelj predrl; vendar da še Beljaka niso vzeli. Drugi pak pripovedujejo, da se general Očkaj na Koreni trdno drži, ino da so Francozi iz Trebiža nazaj pobiti.

V nedeljo (rekše 26. sušca) so vse cesarsko blago, strelni prah, cinober od tod proč peljali, tudi živež, kar je bilo namreč mogoče. — Z Gorenjskega slišimo, da se je princ Karel pri Trebižu na Korotanu na 23. dan tega meseca srčno vojskoval ino Francoze notri do Žabnice nazaj prodrl; ali Francozi so po polodne pomoč dobili, ino princ general Vratislav je mrtev padel, general Gontreil pak ranjen.

Pošta je bila tukaj v Ljubljani na večer v ponedeljek (rekše 27. sušca) zaprta; tedaj so vsa pisma ino novice jenjale. Štafete so na vse kraje ino od vseh krajev zmirom jezdarile; ali mi nismo nič zvedeti mogli, kaj se tukaj okolo nas godi.

Petnajst eskadronov cesarskih konjikov je imelo tukaj pri Ljubljani stati ino mesta braniti. Kmetje od vseh krajev so cesarsko blago čez Savo nepretrgoma vozili. Generala Seckendorf ino Hohencolernu pak sta prišla v Ljubljano z veliko huzarji, ulani ino drugih regimentov konjiki. En batalijon Hrvatov drugega banskega regimenta je na Mirji čez noč ležal ino konjiki pod Turnom. Po noči je bilo lepo videti ognje, pri katerih so kuhali ino se gredli. Mesto je dalo cesarskim soldatom dosti vina.

(O koroških bojih „Ljubljanske Novice“ pozneje, 26. dan malega travna, tako poročajo):

Princ Karel piše iz Celovca, Šentvida ino Mihelsdorfa, da ker se vojska pri močno usušeni Soči ni držati mogla, vedno sta za njo general Bernadote ino Seieux drla ino štiri ba-

letošnji županski volitvi po hudi borbi padel in je njegovemu županstvu s tem za vedno odklenkalo. In padel je po hudi borbi, kajti napenjal je vse moči, da bi bil še pašaval do 30. leta svojega županstva. Ta mož, sicer lepo slovenski oblečen v dolgih škornjah in jerhastih hlačah, je uradoval vedno le v slabi nemščini in kadar je kaj slovenskega hotel zapisati, bilo je napak; da je bilo strašno, ali to ni vse — ta mož ima hudo jezo na našo narodno čitalnico, ktero je že tožil in se pridušil, da more biti — be'g; dalej zavida in sovraži vsakega poštenjaka posebno pa našo narodno duhovščino — kateri je bil enkrat obljubil, da jo bo pustil v prazno (ječo) djati. Ker naši poštenjaki, narodnjaki in duhovniki niso smeli več trpeti, da bi tak župan še dalje v Cerknem pašaval — storili so vse, da bi ga vrgli — posebno so duhovni, katerim je hotel očka župan pravico k volitvi s tem odvzeti, ker jih ni bil v zapisnik koj, ampak še le nekoliko ur pred volitvijo na povelje g. komisarja zapisal — pokazali junaško svoj pogum. Kaj se je tedaj godilo pri tej volitvi? Volilci so v pričlo c. k. gosp. komisarja volili svoje volilne može v krčmi županovi; ker je očka župan videl, da uradniki, duhovniki itd. ne volijo njegovih prijateljev, ni mogel več mirno gledati ter svojo pipo (ktero še le dve leti iz ust jemlje, ko s kakim imenitnim gospodom govori, bil ga je neki visoki gospod to navadil) v roki deržeč zapije nad gospodom J., ki je agitiral za može, ki niso županovi prijatelji in privrženci: „Sie hoben hier kein Recht die Leut' zu komandiren.“ Ko mu pa gospod pokaže postavo in mu odgovori: da, in temu tudi gospd. komisar potrди — obrne se očka župan k svojim prijateljem s poveljnim krikom: Ven — proč s farji! Ali le malo je bil očka dobil pomagáčev, kajti nobeden se ni upal duhovne iz sobe metati, akoravno jih je mnogo s sirovim županom vpilo: Ven — Ven — proč. Pri tej priči pobere gosp. komisar svoje kopita se zmuzne iz sobe in z njim mnogo volilcev, katerim je zunaj stoječa županova dekla s kuhinskim orodjem hlače merila. — Vidite Slovenci, da si so Nemčurji povsod enaki in v sirovosti jako podobni. O družih še svetu neznanih sirovostih tega očka za denes še molčim, ker morem še nekoliko družih prikazen omeniti.

Take našim ljudem in sploh narodu nasprotno prikazni so v naši c. k. cerkljanski sodniji, v kateri imajo le Slovenci opraviti, vendar se ondi le italijanski in nemški piše in sodi. Naš c. k. sodnik ne zna slovenski toliko govoriti, da bi ga naše ljudstvo vedno razumelo in kmetje se sploh pritožujejo, da ne vejo, kaj jim g.

talijone v Gradišči odrezala od cesarske vojske. Tedaj je pustil princ armado v dveh trumah proti Razdrtemu iti ob polnoči, da bi sovražnik morebiti ne bil poprej v Lipavo prišel ino cesarskih prehitel. V Razdrto so cesarski prišli 21. dan sušca ino se tam ustavili. General Hohencolern pak je z zadnjo vojsko šel po cesti čez Lipavo proti Ljubljani.

Njih kraljeva visokost so v tem (20. sušca) hiteli čez Ljubljano proti Trebižu ino Beljaku, da so brigado generala Gontreila, razdelek feldmaršallajtenanta Bajaliča ino štiri od Rajne gredoče batalijone grenatijev sovražniku naproti postavili, da bi sovražnika ustavili ino skozi Pontabelj nazaj pobili. General Köblös je bil postavljen v bolsko dolino, da je s štiremi batalijoni Hrvatov pot skozi Bolec odrezal; feldmaršallajtenant knez Reuss je povelje imel, neutegoma čez Ljubljano, Kranj v Trebiž iti, ino se tukaj s stoječimi regimenti združiti. Ali general Očkaj je vrata v Pontablji zapustil, na katerih je bilo vse ležeče, na ktere se je bilo zanesti, ino kraj je bil za vojskno pripravo dobro obstavljen. Ker se je general do Korena nazaj potegnil, dobil je sovražnik Trebiž ino cesto v svojo oblast, po kateri je žolnirščina pod generalom Gontreilom ino feldmaršallajtenantom Bajaličem proti Beljaku imela iti. Da bi se ta cesta spet odprla, princ je zapovedal generaloma Gontreilu ino Bajaliču, hitro proti Trebižu naprej dreti, ino tam sovražnika prijati. General Gontreil dopolni povelje tako zvesto, da vrže sovražnika noter čez Zabanice nazaj, ino da vsa strelna priprava prostor dobi, čez Trebiž nazaj iti.

(Dalje prih.)

sodnik pripoveduje ali jih poprašuje. Ne bom pisaril, kar nisem sam videl in slišal ter mislim da zadostuje to, da Vam Slovenci, o tem možu le povem, da je on, t. j. c. k. sodnik v Cerknem naš lepi slovenski jezik že enkrat imenoval: „verfluchte türkische Sprache“ in da se je ta mož enkrat, ker te türkische Sprache ne zna — celo uro v sodniji pričkal z nekim kmetom, ker mu ni mogel v glavo vcepiti — da je „tvoja lastnost = enako = tvoja lastnina.“ Hvala bogu, da je ta mož že star in da misli še letos v pokoj iti. Želim pa, da bi njegov naslednik bolje naš jezik častil in ga znal. Drugi uradniki pri sodniji in davkarji tudi jako slabo ali prav nič slovenski ne pišejo in le za potrebo slovensko lomijo — saj jim pa tudi ni treba, kajti sodnik sam se je, ne dolgo od tega, izustil proti kmetu, ki ga je prosil, naj mu pošilja slovenske pozive, ker italijanske ne razume ne on ne nobeden v njegovi okolici, da bo to storil, t. j. slovenski mu pisal, kadar mu bodo ministri zapovedali — ne pa kmetje.

Člen XIX kje si? ta gospod te še ni čital. Tako je tedaj pri nas — da, prav žalostno. — Vendar naj bo še omenjena konečno vesela novica, da dobimo železnico čez naše kraje, da se je cesta, ki se je 27 let zidala, ob Idriji iz Cerknega v Tomi, pretečeno jesen dovršila in da se ob tej cesti v Stopniku 2 uri od Cerknega nahaja jako čislani Šebreljski marmor in tudi premog. Pridite k nam vi Slovenci, in ne dajte ptujcem v roke naše slovenske zemlje blago.

Politični razgled.

Iz državnega zbora se javljajo jako zanimivi odgovori ministrov na stavljenе interpelacije. Minister Hohenwart odgovarja o prepovedi zmaginih slavnosti, da se je dala prepoved v porazumljenji z vkupnim ministorstvom, da se je javno mnenje po časopisih izrazilo proti tacim slavnostim, da se je bilo bati protivnih demonstracij ter da je glavna naloga vlade gojiti avstrijsko čustvo. Konstatira popolno nevtralnost — bolje rečeno mrzloto — naprotiv Nemčiji ter dokaže, ka treba največe skrbljivosti in nježnosti glede načela narodnosti v Avstro-Ogrski. Vlada je s tem činom le skrbela za notranji mir in red in si s tem gotovo pridobila spoštovanje nemške vlade. Glede iztiranja Zimmermana odgovarja, ka postave vsih držav dovoljuje o iztiranje tujcev iz javnih ozirrov; o koristi države povsod določa vlada. Pravosodni minister odobrava iztiranje s pravnega stališča. Enako krepki so odgovori na interpelacije zbog škofa v Lincu in preustroji posrednih davkov. Vsled teh odgovorov so ustavoverneži nekako poparjeni, kajti videti je, ka ima novo ministerstvo mnogo poguma in gotovo — zaslombo, kar ne da veliko dvomiti o konci krize, ktera se je prav nepotrebno pričela zaradi mala peščice (1345) rekrutov, ktere da Tirolska manj nego bi morala.

S prihodom ogrskega ministerskega predsednika grofa Andrassy-a so v zvezi mnogovrstne kombinacije, med drugimi tudi ta, da je prišel ustavo rešavat. Gotovo je neki le to, da želi, ka se delegacije skoro skličejo in dovoli „budget“ o pravem času.

Na vsučiliščih v Pragi so sprejeli česki dijaki prof. Linkera, ki je v neki „Ode“ slavil pruske zmage, s sikanjem, kričanjem itd., da ni mogel predavati. Nemir se ni prestal, dasiravno je mnogo že zaprtih in policija posreduje. Velika srditost mej českimi in nemškimi dijaki.

V visocih vladnih krogih ruskih, se točno zanikuje zavezna pogodba s Prusijo; nasproti pa se čujejo glasovi, ka general Ignatjev in Ali Paša obravnavata o zavezi Ruske s Turčijo, kar dela kurjo polt kramarjem na Angleškem.

Francoski narodni zastop je zapustil Bordeaux ter odpotoval v Paris, kjer je do sedaj še mir, dasiravno predmestje Belleville še ni razoroženo. Sicer je pa na fransoskem še mogo nereda nemira in punta, kajti Napoleon povsod podpihuje in povsod se slede njegovi privrženci in poverjeniki. — Ministerstvo francosko je objavilo oblastnijam na meji, da mora vsak,

kdor hoče na Francosko, na meji pokazati potni list. Nemcem je tedaj vhod nemogoč, ker še ni francoskih poslancev in konzulatov po Nemčiji, ki bi potne liste poverili (vidirali).

Razne stvari.

* (Naši obiskovalci.) Včeraj dopoldne ob 11. uri so vredništvo zopet počastili s svojo priljubljeno dopoldansko vizito: 1 birič in 2 policaja, vkup 3 beri: trije pomagači slepe poginje Temide, kar s tem gospodu Jordanu dostojno kvitiramo. Lista, ktere ga so nam hoteli vsiliti, se je menda veter usmilil.

— *zop.* — (Ljubljanska hranilnica) je razpisala pred kratkim tri službe kancelistov. Da prositeljem, kateri ne uživajo milosti in pokroviteljstva nemčurskega vodstva, prihranimo brezuspešno mujo, jim naznanjamo, da so tisti, katerim se oddajo razpisane službe, že davno določeni. Mej temi srečnimi je bajo tudi nemčurski pristav pri posilni delavnici g. Wilcher, kteremu so se zelo slino cedile postati „ferboltar“. Bog mu daj sto tavžent sreč, bo vsaj prostor za kakega poštenega Slovenca. Svetovali bi gosp. Urbasu, da se tudi poskusi za službo pri hranilnici, tam bo vsaj svoje gasiloe burke laglje in bolj sans gène uganjal, nego kot uradnik slovenske dežele. —

* (Sedemnajsta predstava dram. društva) bo v nedeljo 19. marca. Predstavljala se bo nova vesela igra v 2 dejanjih „Ona me ljubi“ od znanega dobrega českega pisatelja Pfelegerja, ki je spisal igro „Telegram“. Igra ima posebno dobro izdelane značaje v oseh in mikavno dejanje. Zraven te igre se bode predstavljala prvokrat nova opereta v 2 delih „Mladi kandidat“, ki ima prav prijetno muziko in pikantno dejanje.

* (Schönwetterjeva uradna nesposobnost) se vedno jasneje odkriva. Pred nami leži uradno pismo št. 43, ktero naj ponatisnemo od črke do črke, kakor je prišlo iz Schönwetterjevih rok, glasi se:

Z. 43 Zupanstvom Celskega okraja

v Vranskem.

Slavni stajarski deželni odbor je zukazom 31. decembra 1870 št. 10490 zupanstvom zapovedal, naj, če preden ni mogoče, vsaj zadnji den vsakega meseca šolske dnarje, ki so jih nabralo, okrajnemu šolskemu svetu odrajtujejo, in ob enem taistemu popis zastalih šolskih dnarjev za dolgo naravno izročujejo. V enakem smislu se je zahtevalo 13. Febr. 1871 t. l. št. 29 delavnost županstev od okrajnega šolskega sveta.

Kar pa pri vsem tem dozda se ni spolnovala omenjena zapoved od nobenega županstva, se taisto zopazko ponavlja, da bode okrajni šolski svet primoran s pomočjo deželnega odbora oziroma c. k. okrajnega glavarstva postavna silila porobiti, ako se zapovedi ne bode zadostovalo.

Ko je blagojnik gospod Dr. Orozel iz okrajnega šolskega sveta izstopil, se imajo pobrani dnarji predsedniku okrajnega šolskega sveta odrajtovati.

Od okrajnega šolskega sveta v Šmarji 2. marca 1871.

Predsednik: Schönwetter.

Pismo nosi napis: Das Gemeindeamt Burgdorf Post Franz. — Grajska vas spada pod okrajno šolsko svetovalstvo vranjsko in vendar Schönwetter grajsko-vaškemu županu zaukazuje kot predsednik šmarskega šolskega sveta. G. dr. Orozel ni nikdar bil blagojnik okrajnega šolskega sveta vranjskega, torej tudi ni mogel iz njega izstopiti. Kaj si hočemo torej misliti o možu, ki tako nevedno uraduje. Ali morejo županje denar izročati človeku, kteremu se kakor je videti v glavi meša, županstva vsaj in šolski sveti so se mu do dobrega zgubili iz pravega mesta. Koliko časa bode še ta Schönwetter smel zastopati vlado, ki pravi, da hoče postavne na vse strani vestno in natanko spolnovati?

* (Za besedo) v slavo prvih slavjanskih prosvjetiteljev Cirila in Metuda v Vranski narodni čitalnici dne 19. t. m. je sledeči načrt osnovan: 1) govor; 2) prednašanje čez literaturno dejanje — prvo vseslavjansko — velikih na-

ših prosvjetiteljev C. in M., — kako nam jo zgodovina slavjanskih narodov, posebno ruska, — izročuje; 3) Bellinijev potpourri iz opere „Montecchi e Capuletti“ na glasoviru za 4 roke; 4) deklamacije; 5) petje v zboru in samospeli z glasovirom.

Dunajska borska 15. marca.

Enotni drž. dolg v bankovcih	58 fl	30 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	68 "	5 "
London	124 "	80 "
Srebro	122 "	50 "
Napol.	9 "	93 "

Knjige:

Slovenska kuharica

ali navod okusno kuhati navadna in imenitna jedila — založila in izdala **Magdalena Bleiweis-ova** v Ljubljani 1868 — še leži veliko število iztisov pri založnici in izdateljici.

Ta knjiga, edina te vrste v naši literaturi, je pisana z veliko skrbnostjo in pazljivostjo, tako da se sme vsaki nemški kuharici v primer postaviti; to spričevalo ji vsak da, kdor to knjigo pozna; naj bi ne manjkala nobeni količkaj založeni slovenski kuhinji. Kdor jo želi kupiti, naj se obrne na gos po izdateljico v Ljubljani ali pa na opravništvo „Slov. Naroda.“ (3)

Cenejše kakor pravo zlato,

pa lepše in elegantnejše je od prof. Rheina iznajdeni zlahtni metal

Rheinovo zlato,

ktero se edino in samo izdeluje v fabrikah

TRAUGOTT FEITEL-NA

Iz tega novega metala, Rheinovo zlato imenovanega, izdelani kinč nepotreben dela prav, kinč, ker ta novi fabrikat gledé barve in oblike nič ne zaostaja za pravim, pri tem pa velja le 1/4 deli kar se pri pravem kinči računani samo za njegovo izdelovanje. Še strokovnjake naš kinč lahko moti, tako natanko je ponarejen. (12)

Koravdast kinč, od pravega ne razločljiv, zapestnik in uhani f. 1.50, ovratni kinč f. 1.20, večja rešta koravd f. 3, velik zapastnik z uhani f. 2.50.

Granatov kinč: 1 zapestnik 50 kr., veči 80 kr., uhani 50 kr., veči 80 kr.

Cela garnitura iz Rheinovega zlata, zapestnik, uhani z granatovim ali koravdastim kinčem, ali brez tega za basensko ceno 40 kr.

Najnovejši kinči!

Moderno, lepo, cenó, kakor pravo zlato, nikdar ne otemni, motljivo ponarejeno kamenje, krasena emaile! Zapestniki, fino po kr.: 40, 60, 80, f. 1.

Uhani, fino po kr.: 50, 80, f. 1. najfineji po f.: 1.50, 2, 2.50.

Cele garniture, zapestniki in uhani 80 kr., f.: 1.20, 1.60, najfini, f.: 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

Narokvica, fino po kr.: 50, 80, f. 1; najfineji po f.: 1.50, 2, 2, 3.50.

Ogrljaj, najfineji po kr. 90, f. 1.20, 1.50.

Medalijoni, fini po kr. 20, 40, 60; najfineji po kr. 80, f. 1, 1.50.

Glavniki z Rheinovim zlatom oplatičeni, kr. 80, f. 1, 1.50, 2, 3.

Prstani s ponarejenim zlahtnim kamenjem, kr. 30, 40, 50, 60, 80, f. 1.

Urne verige, krasne, za gospode kratke, kr. 50, 80, f. 1, 1.50, 2.

Urne vrige, take, za gospé, f. 1.90, " " dolge, venecjanskega lica, f. 1.40, 1.80, 2.

Naprne igle za gospode, kr. 20, 40, 60, 80.

Predsrājne gumbé kr. 10, 15, 20, 30.

Zapestniške gumbé, kr. 20, 30, 40, 60, 80.

Zavratniške gumbé, kr. 5, 10.

Cele garniture gumb, jako fino, elegantno, kr. 50, 80, f. 1.

Malosti za k urí, krasno sestavljeno, kr. 68, 80, f. 1.

Riegerjevi prstani, pravo srebro, emajlirano in dobro pozlačeno z udobljenim napisom: „Nedejme se!“ potem „Sokolski“ prstani, ravno tako z vpisom: „Na z dar!“ samo f. 1.

13 lot. punc. srebrna urna veriga, v ogní pozlačena, kratka, 3 f. 50 kr., 4 f., dolga f. 6, 7.

13 lotni srebrni medalijoni, v ogní pozlačeni, punsirani, f. 2.50, 3.

Vedno dušoč kinč, iz indijskega zelišča, ki vedno ohrani svoj naravni kinč in je vsakako neprecenljiv in obče priljubljen. Ako dama ž njim stopi v sobo, napolni jo vso z vonjavo.

Zapestnik 50 kr. do f. 1, 1.20, 1.50.

Uhani, 80 kr. do f. 1, 1.20, 1.50.

Ogrljaj, kr. 60, 80 do f. 1, 1.50, 2, 2.50.

Narokvica, kr. 40, 60, 80 do f. 1, 1.50.

Tudi malo premožen človek lahko je srebernine! Najlepše, najprikladnejše darilo in vse garantiramo.

Noži in vilice iz kineškega srebra, angleška klinja 90 kr., žlica 60 kr., žličica 30 kr.

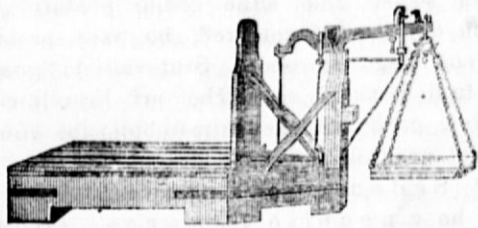
Etui s 6 noži, 6 vilicami in 6 žlicami, izborna, krasno darilo samo f. 12!!

Izključljiva last in zaloga slovanske kupčijske hiše

Traugott-a Feitel-na

na Dunaji, verlängerte Kärntnerstrasse, Nr. 57, Kärntnerring Nr. 2.

Decimalne in centimalne (mostne) tehtnice

se narejajo in prodajajo po najnižji ceni v tovarni

Franceta Pibrovca v Kropi na Gorenjskem.

Služba

občinskega pisarja, združena s službo organista v litijskem trgu na Kranjskem je razpisana.

Kdor bi prosil za to službo, mora slovenskega jezika umeti, ter izurjen biti v občinskih zadevah; zraven pisarije bode mu naloga, ob nedeljah in praznikih orglati pri božji službi v litijski podružnici. Plača je 200 gld. na leto; poleg tega mu je béra prosta. Prositelji naj se osebno ali pismeno oglasijo pri županu litijskem do 15. malega travna.

V Litiji 10. sušca 1871.

(1) **Aloizij Koblar**, župan.

Papirji, obiskalnice, pečati in druge pisne priprave,

najbolje blago po sledeči prenski ceni.

Geslo kupčije: Tudi za malo denarja se lahko kupi dobro blago.

Francoski papir za pisma

v katero se zastoj vtisne vsako ime, črke in krone.

100 listov osmike, fini, beli gld. — kr. 45

100 " angl. rebrastega ali liniranega " — " 65

100 listov rebrastega v vseh barvah " — " 75

100 listov četvorke, fini, beli " — " 85

100 " angl. rebrastih in liniranih " — " 1

100 listov, zavitkov, osmerke, beli " — " 50

100 listov, zavitkov, osmerke, rebr. močan papir " — " 50

100 listov, zavitkov, pisanih rebrastih " — " 55

100 listov, zavitkov, znotraj ostekljenih " — " 60

100 listov, zavitkov, za četvorko, rebr. močan papir " — " 65

Dve lepi črki s krono v običnem barvotisku veljati na 100 listih 30 kr., za 100 zavitkov 30 kr.

100 obiskalnic

na dvojno lakiranim papirju, najfineji kamnotisk, najnovejše pismenke, 1 gl., ravno take, fineje, s črnim tiskom 50 kr.

Jeklena peresa

Regulator-peresa za vsako roko in papir, 12 peres kr. 24

12 angleških, najboljših 12 vrst " 10

12 ducentov (1 karton) omenjenih vrst " 80

12 " Aluminium-peres, proti rji zavarovani " 80

1 ducent kavčukastih peres, po svoje izvrstnih " 10

1 ducent svinčnikov, dobrih, kr. 10, 15, 25, 35, 45.

1 ducent peresnih ročajev, kr. 10, 15, 25 30.

Jako spretni so novi mašinski svinčniki: ni jih treba ostriti, tudi se ne lomijo,

1 svinčnik v les vdolan 10 kr., v kost 15 kr., 1 svinč. s peresnim ročajem in nožem 90 kr., 1 kapsula s tekočino za 3 mesece 10 kr., 1 kos union-radir-gumi za svinec in tinto 5 kr.

Najlepše izrezani pečati s krasno pisavo. 1. pečat z 2 črkama s finim držalom 50 kr., krona velja 30 kr., cela imena po ceni.

Preše za visoko iztisnjeni tisk z imenom lepo delane f. 2.80, 3.50.

Stampilije s kositarjevo škatljo, mastjo in ščetom 4 f. 50.

Najnovejše stampilije samookalnice napravijo 1000 iztisov, ako se mašina samo enkrat namoči, najprikladnejše za

pisarne in urade, 1 šk. z najfinijem izrezom 6 f. 50.

Nepokončljive elastične tablice za računanje po 5, 10, 15, 20 kr.

Najlepše karte za godin gratulacije, krasno izdelane po 5, 10, 15 kr., posebno lepe z vedno dišečo blazinico po 20, 30, 40, 50 kr.

Pisne mape

majhne, osmerne brez oprave s zaporico f. 1.20, 1.50, 1.80. Take z vso opravo po f. 2., 2.50. Zunaj in znotraj umetno izdelane po f. 3.50, 4, 4.50. V veliki četvorki brez oprave po f. 1.80, 2.50, z vso pisno opravo po f. 3, 3.50, 4. Umetno izdelane po f. 4.50, 5, 5.50.

Pečatne marke za pisma, ktere so zaradi svoje priročnosti, cene in varnega zapiranja boljše, nego oblati in vosek, najlepše delo z vsakojako firmo, grbom, imenom, monogramom, 500 mark po gld. 1.20, 1000 mark gld. 1.80.

Papeterije.

Lepo oskrbljen zavoj, napolnjen z raznimi krasnimi papirji po 25, 35, 50, 60, 80 k., gld. 1.

Praktično dober kup darilo je nova pisna garnitura iz vlitnega bronza, sestavljena iz 10 kosov: 1 tintnik, 1 peresni ročnik, 1 peza, 2 pisna svečnika, 1 termometer,

1 ročen svinčnik, 1 škatlica za netilo, 1 obrisalo, 1 obešalo za kinč ali uro. Vse prav krasno izdelano in velja samo 3 gld.

Najbolje črtavno orodje.

1 škatlica 80 kr., gld. 1, 1.20, 1.50; 1 škatlica popolna gld. 1.80, 2.50, 3. 1 črtavnik 30 kr., 1 cirkelj, majhen, 30 kr., velik 40 kr.

Globusi po 50, 80 hr., gl. 1, 1.50, 2, 3.

Škatlice s tušom, napolnjene z najlepšimi medenimi barvami po kr. 30, 50, 80, gld. 1, 1.50, 2.

Listnice

lepe po kr. 10, 15, 20, v usnji kr. 25, 35, 50.

Najfineji pečatni vosek z vonjavo, rudeč po kr. 8, 10, izvstven v raznih barvah po 10 kr.

Novo iznajden tintni prah, kteremu je treba samo vode primešati, da se dobi najboljša leskeča tinta; škatljica po 20 kr.

Izgledi za navadne in kaligrafične vaje v pisanji dobri za učitelje in učence. 1 sešit male oblike z 12 pis. kartami velja 10 kr., 1 sešit velike oblike s 30 krasnimi pisavami 65 kr. — Izgledi hitro naučiti se risanja, najnovejša metoda, za začetnike in diletante v različni izbirkí 1 sešit 10, 15, 25 kr.

Dobiva se tako dobro blago edino na Dunaj pri **A. Friedman-u**, Praterstrasse Nr. 26.